

Становище

от

Доц. д-р Венелин Шурелов

преподавател

в Национална художествена академия, София

относно дисертационен труд

за присъждане на образователната и научна степен

Доктор

по научна специалност

„Изкуствознание и изобразителни изкуства“

Автор:

Невена Людмила Георгиева

Тема:

**Отражения на идеи и тенденции от модернизма и постмодернизма върху
европейския визуален театър в началото на XXI век**

Научен ръководител:

Проф. Светослав Кокалов

София, 2021

1. Данни за процедурата

Дисертационният труд напълно отговаря на Закона за РАСРБ и прилагането му във НХА. През периода на осъществяване на дисертацията няма допуснати нарушения. Представените материали и документи от Невена Людмилова Георгиева отговарят на необходимите изисквания. Посочените три публикации по темата са референтни на дисертацията. Спазени са всички срокове. Докторантът демонстрира сериозни компетенции, мотивация и ярка личностна позиция в процеса на създаване на дисертацията.

2. Характеристика на дисертационния труд

Обемът на дисертацията включва общо 191 страници. Структурата на дисертацията съдържа увод, изложение в три глави, заключение, приноси и библиография. Библиографията обхваща 152 цитирани източници, от които 46 на български език и 80 на чуждестранни автори в печатни и 26 онлайн публикации. Има две приложения, както и списък с участия в научни конференции и публикации на автора по темата. Допълнително автора е предоставил албум с 81 изображения илюстриращи различни примери свързани с разглежданата проблематика.

В увода са включени темата, целите и задачите на настоящето изследване, както и описание на труда с неговата актуалност и изложението на проблема. Представени са обекта, обхвата, целите и методологията на изследването.

В основните раздели на дисертационния труд: Глава I „Явления и тенденции оказващи влияние върху възникването и развитието на визуалния театър през XX век“, Глава II „Визуален спектакъл и драматургия на зрителя“, Глава III „Визуалният театър в началото на XXI век – на границата между изкуствата“, авторът разгръща детайлно посочените в заглавията теми.

На разположение на академичната общност е едно изчерпателно проучване, което маркира основните понятия и характеристики на визуалния театър и рамките през които да бъдат разглеждани и анализирани многоликите му проявления.

Важна отправна точка на дисертацията е доказването на гъвкавата структура и стратегии на визуалния театър и разликите с традициите на драматичния театър. Изтъква се ролята на зрителя, като съ-участник ангажиран с изграждането на собствена интерпретационна линия. Обръща се внимание на изборът върху характерните архитектурни елементи на пространствата, в които се реализират подобни проекти. Средата се превръща в перформиращ обект. Подобен избор предпоставя и самите изпълнители, които често не са професионални актьори. Реализациите показват и още един важен стратегически избор на практиците на визуалния театър: неговият мултикулурен, междужанров, кросмедиен, интердисциплинарен подход. Тези му качества водят до неговото определяне, но и самоопределяне през различни практики, като флуидно изкуство, излизащо от конвенциите и развиващо експериментални форми на своето съществуване.

В контекста на тази особеност Невена Георгиева очертава зони на понятност, които да ни помогнат да се ориентираме в една среда от примери, технически термини, авторски концепции и манифести, постоянно обновяващи се определения, като в допълнение ни предоставя своя личен, авторски прочит на конкретни произведения.

Авторът защитава заложените в текста хипотези, че визуалният театър може да се отдели като самостоятелна форма, следвайки постдраматургична структура на наратива, доизграждан е от „драматургията на зрителя“ и в крайна сметка е сродно с процеси кулминирали в концептуалното изкуство от втората половина на 20 век.

3. Основни приноси на дисертационния труд:

Дисертационния труд има безспорни приноси в систематизирането на информация за специфичните артистични практики на визуалния театър. Докторантът предлага авторски модел, през който да бъдат разчетени неговите характеристики. Трудът позиционира практиките и тенденциите на визуалния театър спрямо модернистичните и постмодернистични идеи. Приносът на дисертацията е много значим за развитието на задълбочен и аналитичен поглед към сценографската проблематика в контекста на театралните изследвания в България.

Авторът говори от първо лице и дава ценни свидетелства, провеждайки изследователски пътувания.

Дисертацията предоставя достатъчно информация за бъдещи изследователски проекти на тези, които ще допринесат за още по-доброто познание и позициониране на този род художествени практики. Дисертационният труд е стойностно научно-теоретично изследване, с висока обществена, социална и творческа значимост.

4. Заключение:

Намирам Невена Георгиева за усърден и креативен професионалист. Тя успешно е интегрирала богатството си от знания в амбициозен, тематично и структурно сложен проект, какъвто е нейният дисертационен труд. Впечатлен съм от големият обем работа, която е положена. Дисертацията създава впечатление, че нищо не е пропуснато. Работата е богато подкрепена от визуални материали, широко е разгърната като географски обсег, изобилства от умело употребени терминология и референции. Подкрепям труда, структурата на дисертацията е логична и със специфична плътност заради обстойно разгледаните авторски практики в областта на визуалния театър.

Препоръчвам бъдещото публикуване на дисертационния труд в книжен или електронно достъпен формат.

В заключение, препоръчвам на уважаемите членове на научното жури да гласуват положително за присъждането на образователната и научна степен „доктор“ на докторанта **Невена Людмила Георгиева** по професионално направление 8.2. „Изкуствознание и изобразително изкуство“.

Доц. д-р Венелин Шурелов

София, 21. 04. 2021

